

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΣΚΡΑΜΠΛ
Α.Μ. ΠΡΩΤ/ΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 10483
ΤΡΙΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ 12 – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Α.Φ.Μ. 997224100 – Δ.Ο.Υ. Ε΄ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Αριθ. Πρωτ. 418 / 12.05.2022

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΗΣ Π.Ε.Σ. ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. Χ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗ, ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡ. ΛΕΞΙΚΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
06/05/2022

«Αξιότιμε κ. Καθηγητά
Χριστός Ανέστη και Χρόνια Πολλά!

Είχαμε την ευκαιρία να σας απολαύσουμε από κοντά στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Σκραμπλ που διεξήχθη στη Νέα Μάκρη στις 5/5/2019.

Σας παρακαλώ πολύ να μου διασαφηνίσετε 4-5 σημεία από το Χρηστικό Λεξικό.

1. Το λ. μπουζού σημαίνεται ως άκλιτο. Ωστόσο, στο ερμηνευμα γράφει βλ. -ού⁴, όπου βλέπουμε τα εξής: -ού⁴ {-ούδες} : κατάληξη ανισοσύλλαβων ουσιαστικών θηλυκού γένους: μπουρού, φουφού, αλεπού, μαϊμού. Μήπως πρόκειται για τυπογραφικό λάθος; Υφίστανται οι υπόλοιπες πτώσεις ενικού και πληθυντικού;
2. Στο λ. καπναγόρευση γίνεται παραπομπή προς το λ. καπνοαπαγόρευση & καπναπαγόρευση. Μήπως το «καπναγόρευση» είναι λάθος εκ παραδρομής;
3. Στο λ. σπιρτόζος, -α, -ικο/-ι λημματογραφείται και ο τύπος σπιρτόζι. Μήπως πρόκειται για λάθος εκ παραδρομής; Εάν όχι, τότε θεωρείτε γραμματικά ορθούς τους τύπους σπιρτοζιού, σπιρτόζια, σπιρτοζιών;
4. Στα λ. αφήνω, βράζω, λέω, ρωτώ, τέχνη, χορταίνω εμφανίζονται και οι φράσεις «άστα να πάνε», «άστα αυτά», «άστα βράστα», «άστον να λέει», «άστην να λέει», «άστους να λένε», «άστον μόνο του», «άστα, μην τα ρωτάς», «μάθε τέχνη κι άστηνε κι αν πεινάσεις πιάστηνε», «τα λόγια σου με χόρτασαν και το ψωμί σου φάτο». Θεωρείτε ότι οι τύποι άστα, άστον, άστην, άστους, βράστα, άστηνε, πιάστηνε, φάτο (όλα αυτά χωρίς απόστροφο), είναι γραμματικώς ορθοί; Εάν ναι, τότε θεωρείτε ότι οι λέξεις αυτές επέχουν θέση ρηματικού τύπου; Δηλαδή μπορούμε να εκλαμβάνουμε τις λέξεις αυτές

ως ρηματικούς τύπους, ούτως ώστε να μπορούμε να προσθέσουμε και το πρόθημα «ξανά», όπως λ.χ. ξαναδίνω, ξαναφέρε, ξαναπιάσε; Εν ολίγοις, μπορούμε στο παιχνίδι μας να χρησιμοποιούμε το ξανά- στους τύπους άστα, άστον, άστην, άστους, βράστα, άστηνε, πιάστηνε, φάτο;

5. Στην Α΄ έκδοση του ΧΛΑΑ, στο λ. χιονο- & χιονό- & χιον- βλέπουμε και το λ. χιονοδρόμιο. Εντούτοις, στη Β΄ έκδοση του ΧΛΑΑ (που κυκλοφόρησε με την εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ) στο ίδιο λήμμα βλέπουμε τον τύπο «χιονοδρόμι». Να υποθέσουμε ότι ευθύνεται ο... δαίμων του τυπογραφείου;

Κατανοώντας απόλυτα ότι ο χρόνος σας είναι πολύτιμος, σας ζητώ συγγνώμη εάν σας κούρασα και σας ευχαριστώ θερμά εκ των προτέρων για τις απαντήσεις σας.

Με εκτίμηση
Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου
της Πανελληνίας Ένωσης Σκραμπλ
Ο Πρόεδρος
Μυρσίνης Θράσος»

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗ
12/05/2022

«Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Αληθώς Ανέστη και χρόνια πολλά.

Κατ' αρχάς επίκειται η διορθωμένη και ενημερωμένη 3^η έκδοση του λεξικού. Σχετικά με τα ερωτήματά σας οι απαντήσεις μου εν συντομία είναι:

1. Στην 3^η έκδοση έχει διορθωθεί. Η λέξη μπουζού σχηματίζει δυνητικά και τους υπόλοιπους τύπους στον ενικό και στον πληθυντικό, λέγονται όμως σπανιότατα. Σε πάρα πολλά ουσιαστικά έχει εντελώς καταργηθεί η γενική πληθυντικού.
2. Η καπναγόρευση είναι προφανές λάθος, το οποίο ήδη διόρθωσα στη βάση δεδομένων. Σας ευχαριστώ για την επισήμανση.
3. Το σπιρτόζι είναι λάθος. Το διόρθωσα.
4. Κατέγραψα τους συχνότερα εμφανιζόμενους τύπους. Σε μια περίπτωση έχω σημειώσει για την 3^η έκδοση: άστα αυτά & άστ' / ασ' τ' αυτά. Ναι, οι λέξεις που αναφέρετε μπορούν κατά μία έννοια να εκληφθούν ως ρηματικοί τύποι.
5. Χιονοδρόμιο είναι το σωστό.

Αυτές τις μέρες σκεφτόμαστε τα παιδιά του πολέμου και της φτώχειας, όπως τη μικρή Μύρτιδα που ανακάλυψε ο καθηγητής Μανόλης Παπαρηγοράκης.

Με θερμούς χαιρετισμούς
Χρ. Χαραλαμπάκης»